

Taloudellinen katsaus

Kesä 2024

Insinööriliitto

Sisällysluettelo

Taloudellinen katsaus, kesä 2024	3	Kokoaikaisesti lomautetut	17
TILANNEKUVA JA KASVUNÄKYMÄT	4	Työmarkkinoiden kohtaanto	18
Kasvunäkymät	5	Osaajapula	19
Talous alkaa vähitellen kasvaa	6	SUHDANNEKEHITYS	20
Työn tuottavuus	7	Kustannuskilpailukyky	21
Investoinnit toipuvat	8	Vienti	22
Teollisuustuotannon volyyymi	9	Ostopäällikköindeksi	23
Teollisuuden uudet tilaukset	10	Inflaatio	24
Kuluttajien luottamus parantunut	11	Ansiokehitys	25
TYÖMARKKINAT	12	Ostovoima	26
Työllisyys	13	INSINÖÖRILIITON KANTOJA	27
Työttömyys	14		
Palkkasumma	15		
Insinöörien työmarkkinatilanne	16		

Taloudellinen katsaus, kesä 2024

Taloudellinen katsaus on Insinööriliiton asiantuntijoiden neljästi vuodessa koostama katsaus Suomen taloudellisesta tilanteesta. Katsauksessa tarkastellaan Suomen talouden tilannekuvaa ja kasvunäkymiä, työmarkkinatilannetta sekä suhdannekehitystä useiden eri mittarien ja indikaattorien kautta. Katsauksen tarkoituksena on tarjota kattava kokonaiskuva Suomen talouden tilanteesta ja ennusteista.

Suomen talous alkaa vähitellen virotta taantumasta. Odotukset talouden kasvun osalta kuluvalle vuodelle ovat heikot, mutta talouden kokonaiskysyntä alkaa elpyä vuoden loppua kohden. Yksityisen kulutuksen ja investointien elpyminen tukee talouskasvua.

Suhdannenäkymät parantuvat ja kuluttajien luottamus nousee vähitellen. Maailmankaupan piristyessä vähitellen myös vientimarkkinat elpyvät ja viennin odotetaan lähtevän kasvuun vuoden 2025 aikana.

Heikko suhdanne painaa myös työmarkkinoita. Työllisyyden heikko kehitys jatkuu vielä kuluvat vuoden aikana ja työttömyys lisääntyy hieman. Työllisyys kasvaa ja työttömyys vähenee vuonna 2025, kun taantuma hellittää ja talous lähtee kasvuun. Insinöörien työttömyys on pysynyt samalla tasolla vuoden alusta. Lomautettujen insinöörien määrä on laskenut merkittävästi viime vuodesta.

Inflaatio on hidastunut merkittävästi ja ostovoima alkaa parantua nimellisansioiden kasvun myötä. Ostovoima tukee myös yksityisen kulutuksen elpymistä. Parantuva suhdanne ja veronkorotukset, erityisesti arvonlisäveron nosto, luovat hintapaineita, ja inflaation odotetaan nousevan kahteen prosenttiin vuonna 2025.

Suomen kustannuskilpailukyvyyn ennustetaan paranevan suhteessa euroalueeseen työn hinnan maltillisen kehityksen seurauksena. Kilpailukyvyyn kehitys tukee osaltaan myös viennin kehitystä.

Lisätietoja katsauksesta

Paavo Hurri

ekonomisti

050 470 0979

paavo.hurri@ilry.fi

Tilannekuva ja kasvunäkymät

Suomen talous virkoo taantumasta ja alkaa vähitellen kasvaa. Suomen talouden kasvunäkymät ovat heikot vielä kuluvan vuoden osalta, mutta talouskasvu elpyy asteittain vuoden kuluessa, kun luottamus talouteen kohenee.

Korkea inflaatio ja korkotaso on syönyt kotitalouksien ostovoimaa ja painanut yksityistä kulutusta ja investointeja. Rakennusalan heikko tilanne on näkynyt erityisesti asuinrakennusinvestointien vähenemisenä. Investoinnit vähenevät vielä kuluvan vuoden aikana.

Kotimaan inflaatio on hidastunut selvästi ja kotitalouksien ostovoima kasvoi jo viime vuonna. Ostovoima jatkaa kasvuaan ennustejaksolla. Talouden kokonaiskysyntä kasvaa vuosina 2025-2026 ja ostovoiman kasvu ja korkojen lasku tukevat yksityisen kulutuksen ja investointien elpymistä.

Kustannuskilpailukyky ja Suomen vientimarkkinoiden virkistyminen tukee viennin kehitystä, mutta kotimaisen kysynnän vahvistuminen lisää tuontia ja näin nettovienti ei tue talouskasvua merkittävästi ennustejaksolla.

Heikko suhdanne näkyy myös teollisuuden toimialoilla. Teollisuustuotannon volyymi on laskenut vuodesta 2022, mutta kasvoi kesäkuussa. Tehdasteollisuuden teollisuustuotannon volyymi kasvoi sekä vuodentakaisesta että edellisestä kuukaudesta. Elpymisen merkkejä on havaittavissa myös uusien tilausten osalta. Vielä toukokuussa teollisuuden uusien tilausten arvo pieneni, kun kesäkuussa se kääntyi positiiviseksi.

Kuluttajien luottamus on parantunut viime kuukausina. Luottamus omaan talouteen on parempi kuin Suomen talouteen.

Kasvunäkymät

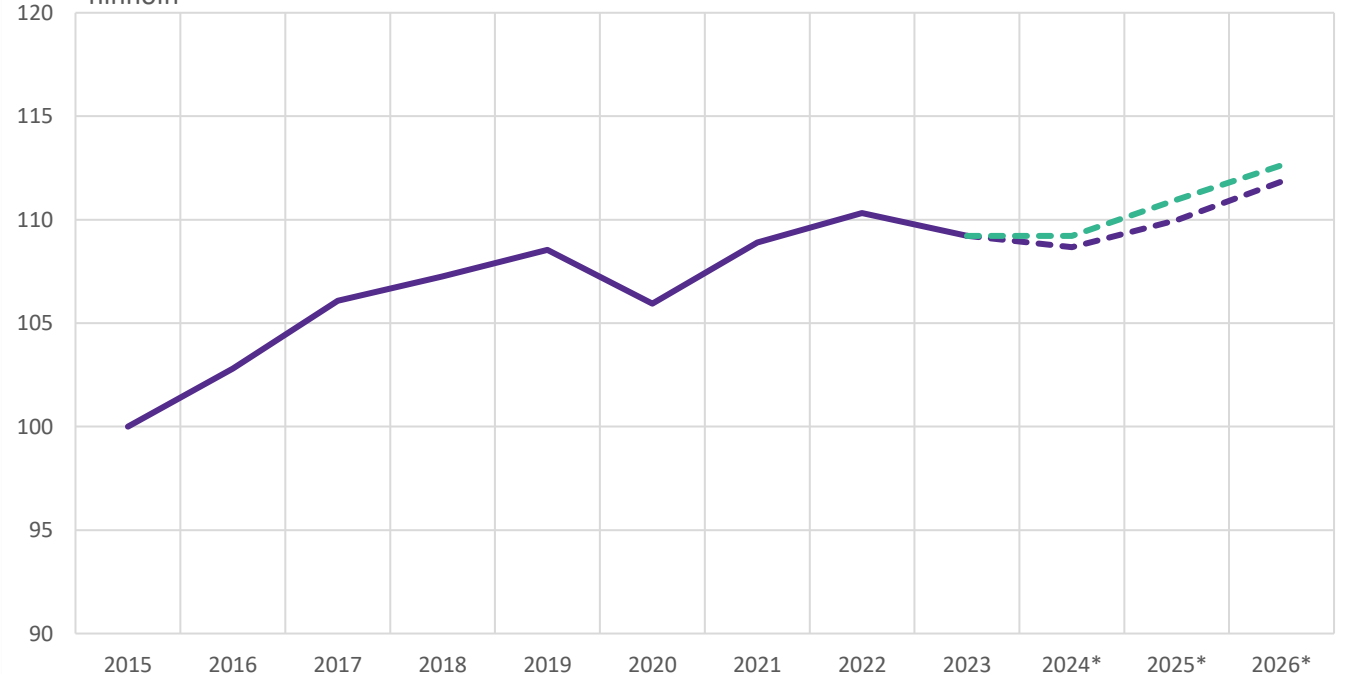
Suomen talous virkoaa vähitellen taantumasta. Kuluvan vuoden kasvunäkymät ovat vaisut.

Talouden kokonaiskysyntä alkaa elpyä vuoden loppua kohden. Talouden odotetaan lähtevän kasvuun vuonna 2025 ja kasvun odotetaan jatkuvan vuonna 2026.

Kotimaan hidastunut inflaatio tukee kotitalouksien ostovoimaa. Myös korkotason odotetaan laskevan lähivuosina. Talouden kasvu vauhdittuu, kun yksityinen kulutus ja investoinnit piristyvät.

BKT:n kasvu ja ennusteet

Viitevuoden 2015
hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Pankki, VM

Bruttokansantuote, vuosikasvu (%)	2023	2024e	2025e	2026e
Suomen Pankki, kesäkuu 2024	-1,0 %	-0,5 %	1,2 %	1,7 %
VM, kesäkuu 2024	-1,0 %	0,0 %	1,6 %	1,5 %

Talous alkaa vähitellen kasvaa

Yksityisen kulutuksen ja investointien elpyminen tukevat talouden kasvua ennustejaksolla.

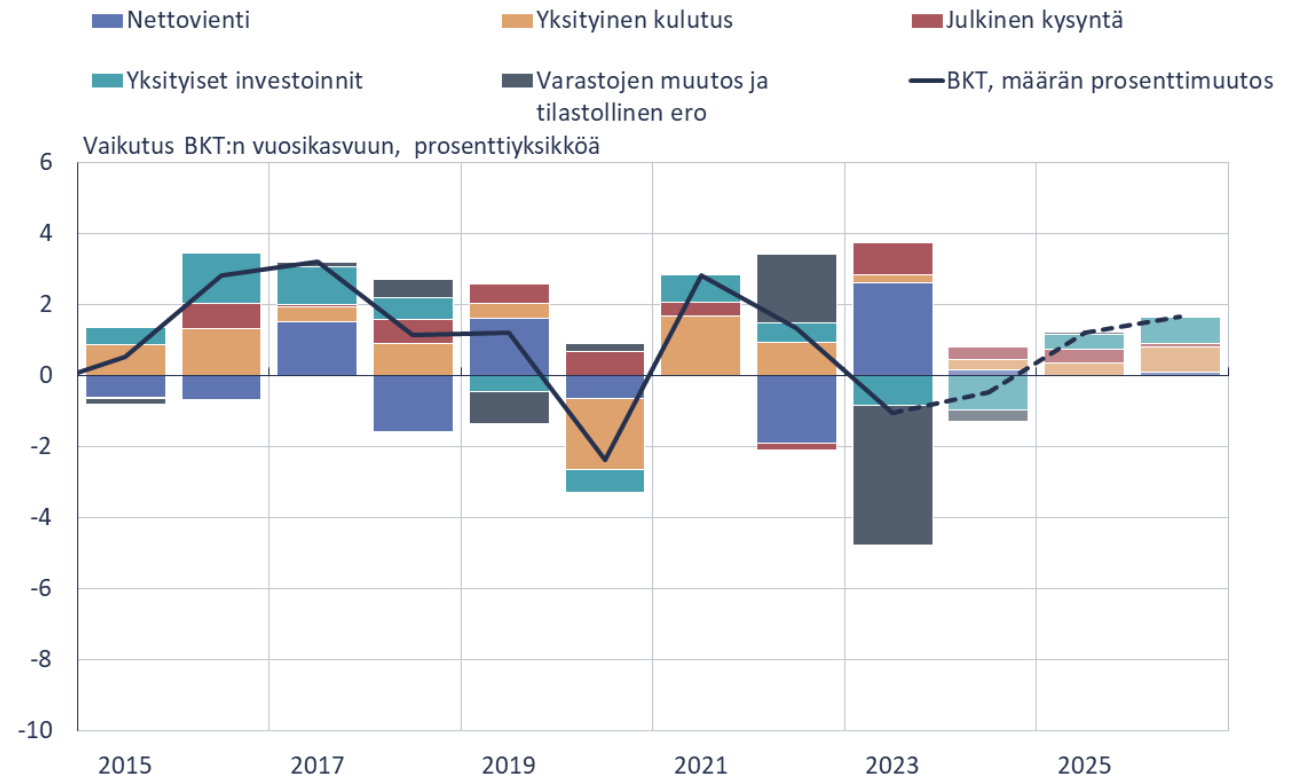
Reaalitulot kasvavat ja ostovoima vahvistuu jo kuluvan vuoden aikana. Veronkorotukset ja aiempaa korkeampi korkotaso kuitenkin jarruttaa ostovoimaa ja yksityistä kysyntää vielä vuonna 2025, vaikka suhdanteen odotetaan paranevan.

Yksityiset investoinnit vähenivät vuonna 2023 ja ne supistuvat edelleen kuluvan vuoden aikana.

Korkotason laskiessa investoinnit lähtevä kasvuun.

Korkotason odotetaan laskevan asteittain, jolloin myös velallisten kotitalouksien korkomenot alkavat pienentyä ja yksityinen kulutus alkaa kasvaa.

Taloukasvu elpyy yksityisen kulutuksen ja investointien ansiosta

Kunkin kysyntäerän vaikutus BKT:n kasvuun on laskettu sen määrän kasvuun ja edellisen vuoden arvo-osuuden perusteella. Vuosien 2023–2026 luvut ovat ennusteita.

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

© Suomen Pankki, 11.6.2024, 38284@kontribuutio

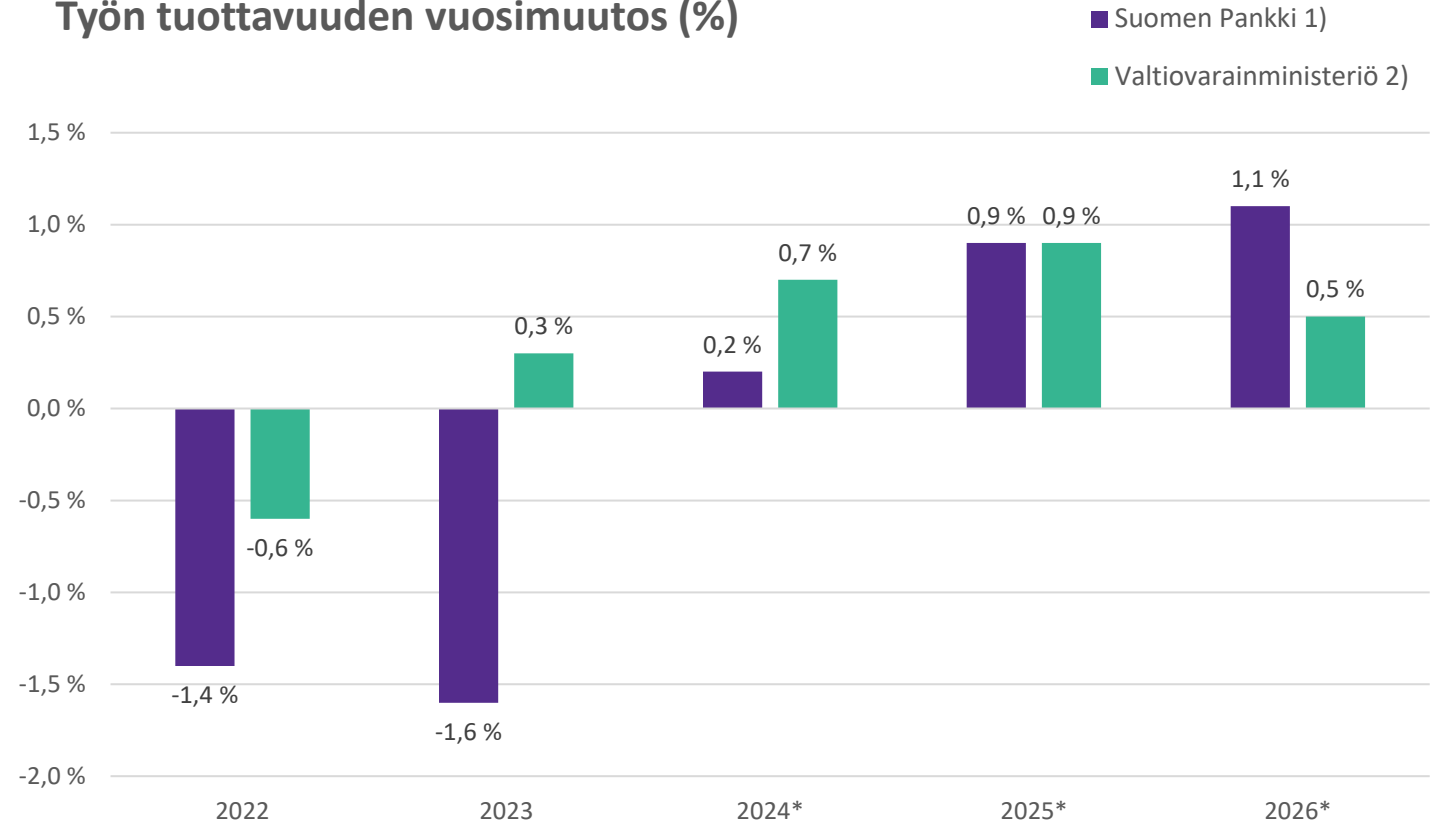
Työn tuottavuus

Talouden tuottavuus on heikkoa. Työn tuottavuus työllistä kohden on laskenut huomattavasti taantuman aikana ja työtuntia kohden laskettu työn tuottavuus koheni vain hiukan viime vuonna.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan yksityisen sektorin työn tuottavuus kasvoi Suomessa 0,5 prosenttia vuonna 2023 johtuen siitä, että työtunnit vähenivät arvonlisäystä enemmän. Yksityisen sektorin arvonlisäys pieneni 0,3 prosenttia ja työtunnit vähenivät 0,8 prosenttia.

Työn tuottavuuden kasvu selittyy suurimmaksi osaksi sillä, että työtunnit vähenivät toimialoilla, joiden tuottavuuden taso on talouden keskiarvoa heikompi ja vastaavasti työtunnit lisääntyivät toimialoilla, joiden työn tuottavuuden taso on keskimääräistä parempi.

Työn tuottavuuden vuosimuutos (%)

Lähteet: Suomen Pankki, valtiovarainministeriö

1) työn tuottavuus työllistä kohden

2) työn tuottavuus tehtyä työtuntia kohden

Investoinnit toipuvat

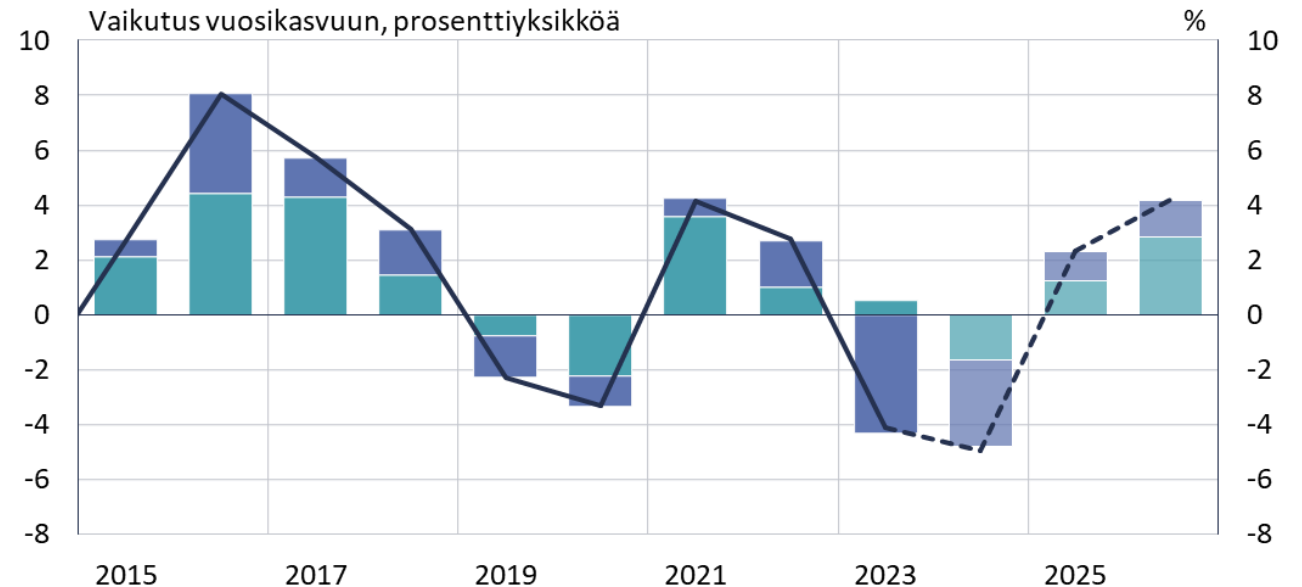
Yksityiset investoinnit laskivat vuonna 2023 asuinrakentamisen supistumisen vuoksi. Tuotannolliset investoinnit eivät juurikaan tukeneet investointien kehitystä.

Investointien odotetaan supistuvan myös vuonna 2024, sillä asuinrakentaminen supistuu edelleen voimakkaasti. Aiempaa korkeampi korkotaso ja kuluttajien heikko luottamus on vähentänyt asuntojen kysyntää.

Investoinnit elpyvät vuonna 2025 sekä asuinrakennusinvestointien että tuotannollisten investointien elpyvät. Kasvu kiihtyy vuonna 2026.

Investoinnit toipuvat ensi vuonna

- Asuinrakennusinvestoinnit
- Tuotannolliset investoinnit
- Yksityiset investoinnit yhteensä, vuosikasvu (oikea asteikko)

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

© Suomen Pankki, 11.6.2024, 38284@InvestoinnitAnnual

Teollisuustuotannon volyymi

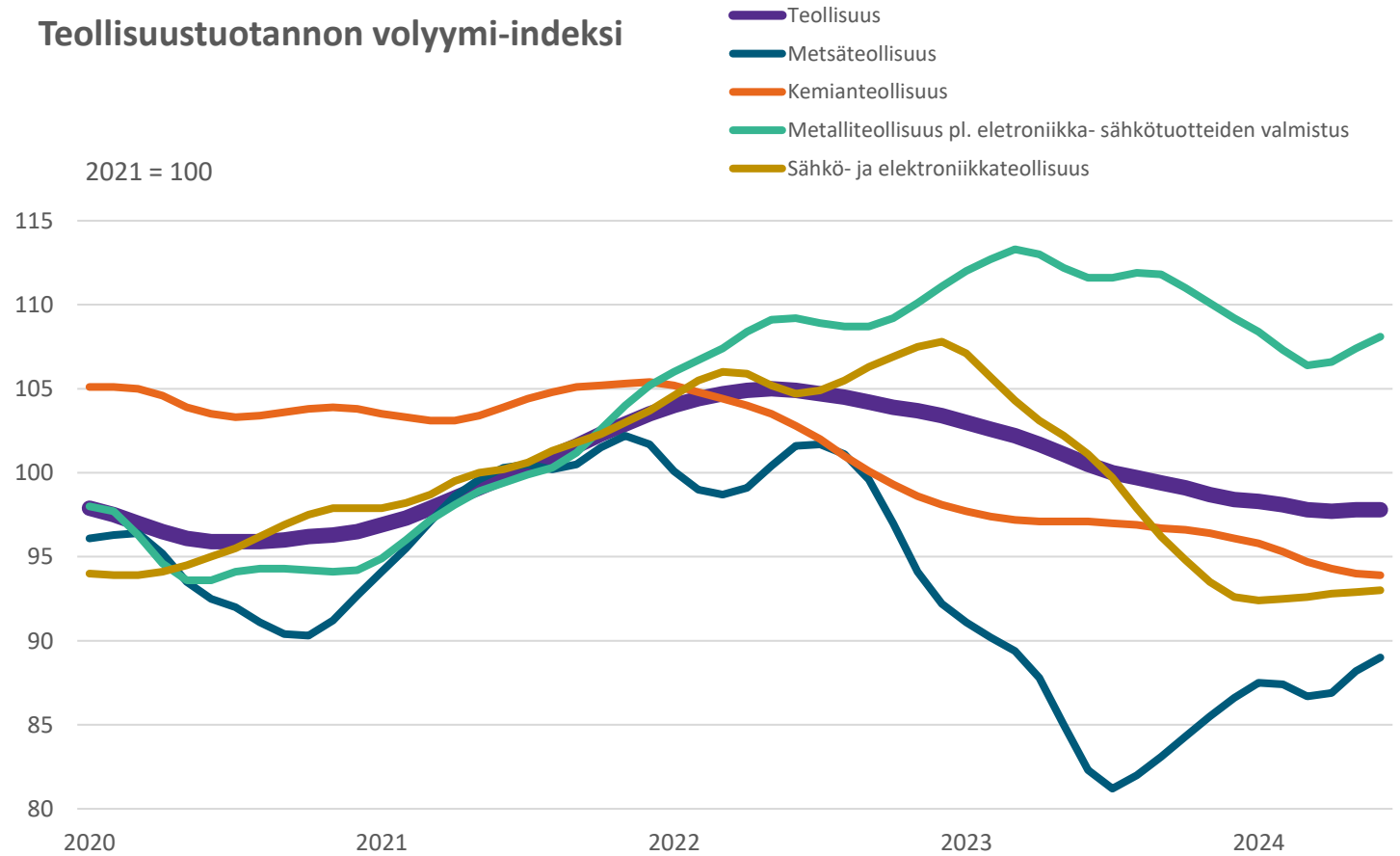
Tehdasteollisuuden työpäiväkorjattu teollisuustuotanto kasvoi kesäkuussa 2,7 prosenttia vuodentakaisesta.

Kausipuhdistettu teollisuustuotanto kasvoi 2,2 prosenttia edellisestä kuukaudesta.

Tuotanto väheni hieman edellisestä kuukaudesta ainoastaan metsäteollisuudessa, jossa teollisuustuotanto laski 0,9 prosenttia toukokuusta.

Työpäiväkorjattu teollisuustuotanto väheni teollisuudessa ainoastaan sähkö- ja elektroniikkateollisuudessa vuodentakaisesta.

Teollisuustuotannon volyymi-indeksi

Lähteet: Tilastokeskus

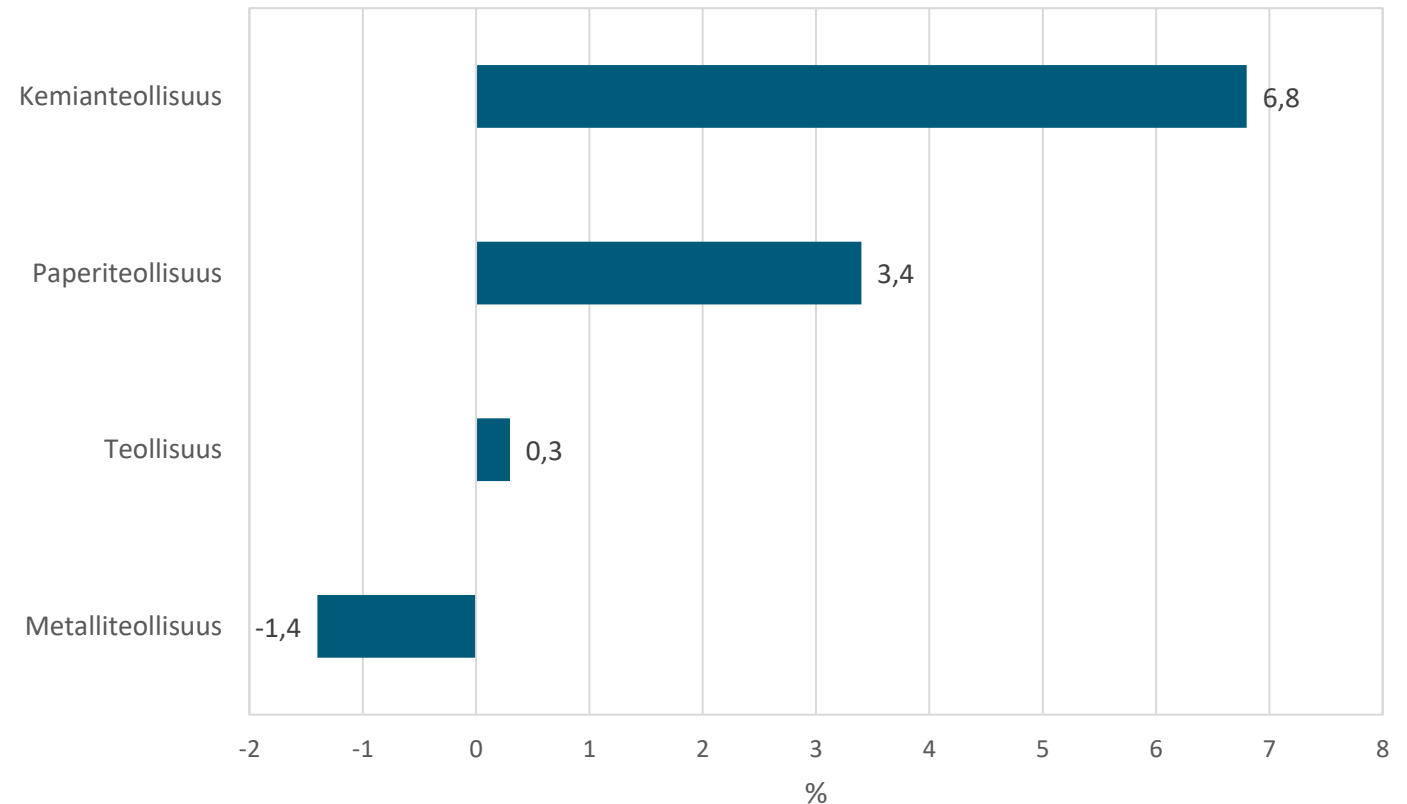
Teollisuuden uudet tilaukset

Teollisuuden uusien tilausten arvon vuosimuutos kääntyi kesäkuussa positiiviseksi. Vielä toukokuussa uusien tilausten arvo oli pienempi vuodentakaiseen verrattuna.

Teollisuuden uusien tilausten arvo oli kesäkuussa 0,3 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Tammi-kesäkuun tilaukset vähenivät 7,1 prosenttia vuodentakaisesta.

Uudet tilaukset kasvoivat kemianteollisuudessa ja paperiteollisuudessa. Metalliteollisuudessa tilaukset vähenivät hieman.

Teollisuuden uudet tilaukset toimialoittain, vuosimuutos (%)

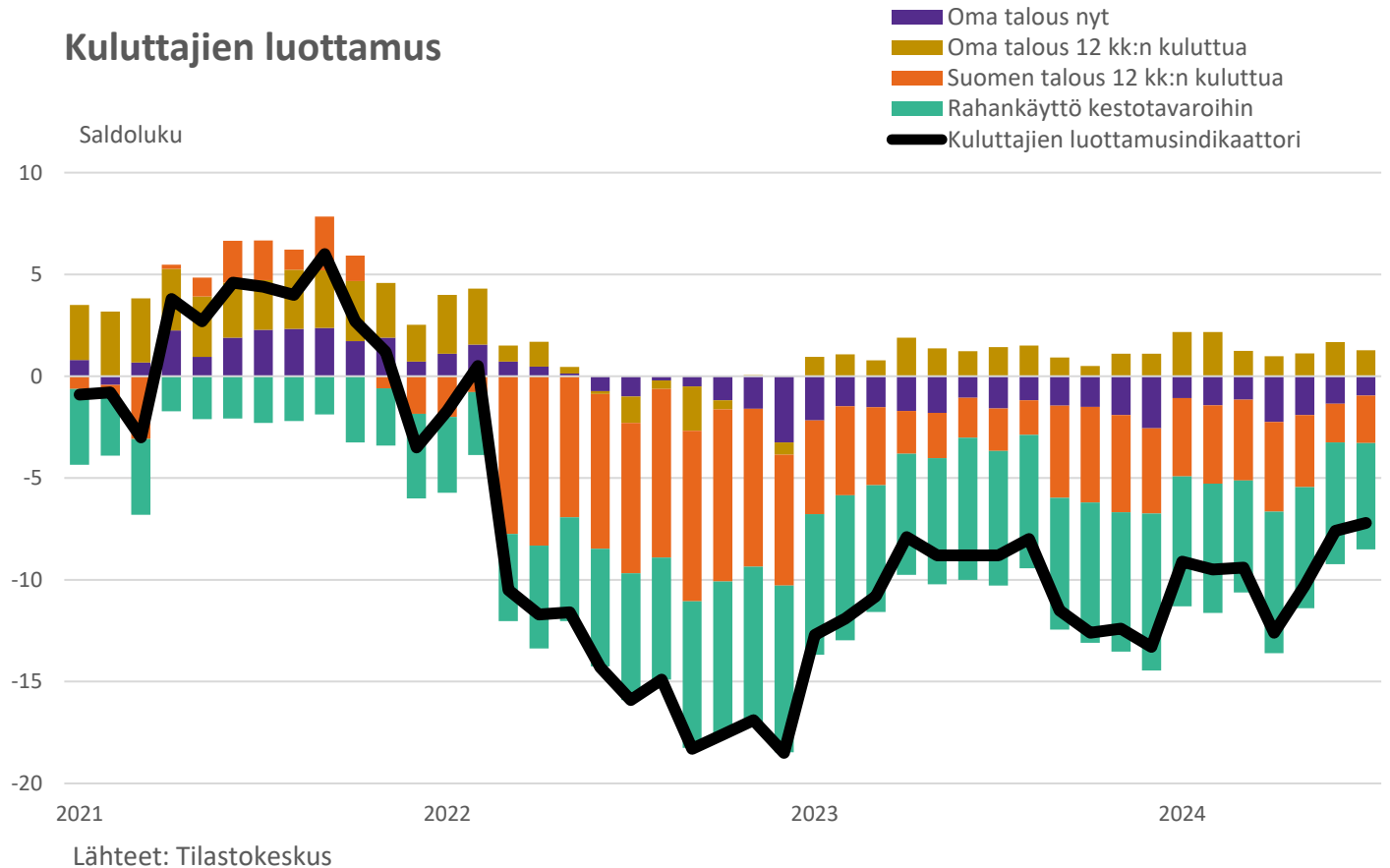

Kuluttajien luottamus parantunut

Kuluttajien luottamus on edelleen heikkoa, mutta kehittynyt parempaan suuntaan. Näkemykset sekä omasta että Suomen taloudesta pysyivät heinäkuussa suunnilleen ennallaan kesäkuuhun verrattuna.

Kuluttajien luottamus ja arviot omasta taloudesta nyt ja 12 kuukauden kuluttua ovat säilyneet parempana kuin luottamus Suomen talouteen.

Näkemykset omasta rahatilanteesta ja mahdollisuuksista säätää jatkossa kohenivat jonkin verran alkuvuoteen verrattuna.

Työmarkkinat

Heikosta suhdanteesta johtuen vahva työllisyyskasvu tasaantui jo vuonna 2023. Työllisyyden ennustetaan heikentyvän hetkellisesti, mutta taso pysyy korkeana. Vuosina 2025 ja 2026 työllisyys lisääntyy jälleen.

Heikko suhdanne näkyy myös työmarkkinoilla. Työttömien työnhakijoiden ja lomautettujen määrät ovat edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa korkeammalla. Avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt kuukausittain vuoden alkupuoliskon aikana. Kesäkuussa avoimia työpaikkoja oli huomattavasti vähemmän vuoden takaiseen verrattuna.

Työ- ja elinkeinoministeriön Työnvälitystilaston mukaan kokoaikaisesti lomautettujen määrä on vähentynyt alkuvuoden aikana. Kesäkuussa työttömistä työnhakijoista oli kokoaikaisesti lomautettuja lähes 19 800. Lomautettuja oli 500 enemmän edelliskuukauteen nähden. Lomautettujen määrä kasvoi 4 000:lla vuodentakaiseen nähden.

Kesäkuun lopussa sekä kaikkien työnhakijoiden kokonaismäärä että työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi vuodentakaisesta. Kaikkiaan työnhakijoita oli Työnvälitystilaston mukaan 503 700, mikä on 27 800 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömiä työnhakijoita oli 293 300, mikä on 28 600 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Uusien avoimien työpaikkojen määrä väheni: uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin työ- ja elinkeinotoimistoihin sekä kuntakokeiluihin kesäkuun aikana yhteensä 23 800, mikä on 37 700 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kaikkiaan kesäkuussa oli avoinna 60 100 työpaikkaa, mikä on 63 700 vähemmän kuin vuosi sitten.

Työllisyys

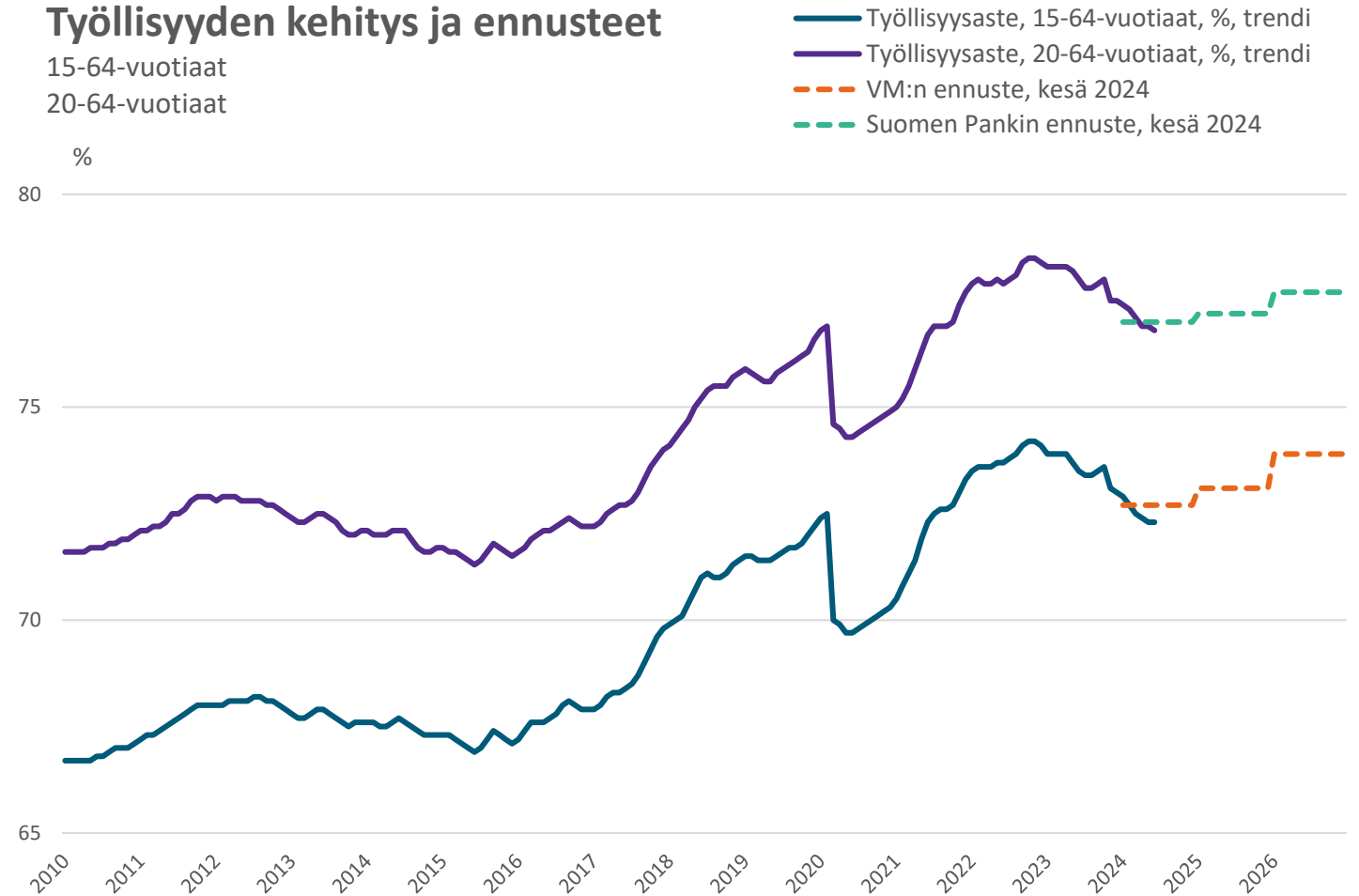
Heikko suhdanne painaa myös työmarkkinoita. Työllisyysaste on vähitellen laskenut vuoden 2022 ennätysellisistä lukemista, mutta suhdanteeseen nähden työllisyys on pysynyt hyvällä tasolla.

Tehtyjen työtuntien määrä on vähentynyt työllisten määrää nopeammin. Tämä johtuu osittain lomautuksista, mutta lisäksi osa-aikatyön osuus on kasvanut viime vuosista.

Työllisyys laskee hetkellisesti kuluvan vuoden aikana, mutta alkaa jälleen kasvaa vuonna 2025, kun suhdanne paranee. Työllisyys paranee entisestään vuonna 2026.

Työllisyyden kehitys ja ennusteet

15-64-vuotiaat
20-64-vuotiaat

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Pankki, VM

Työttömyys

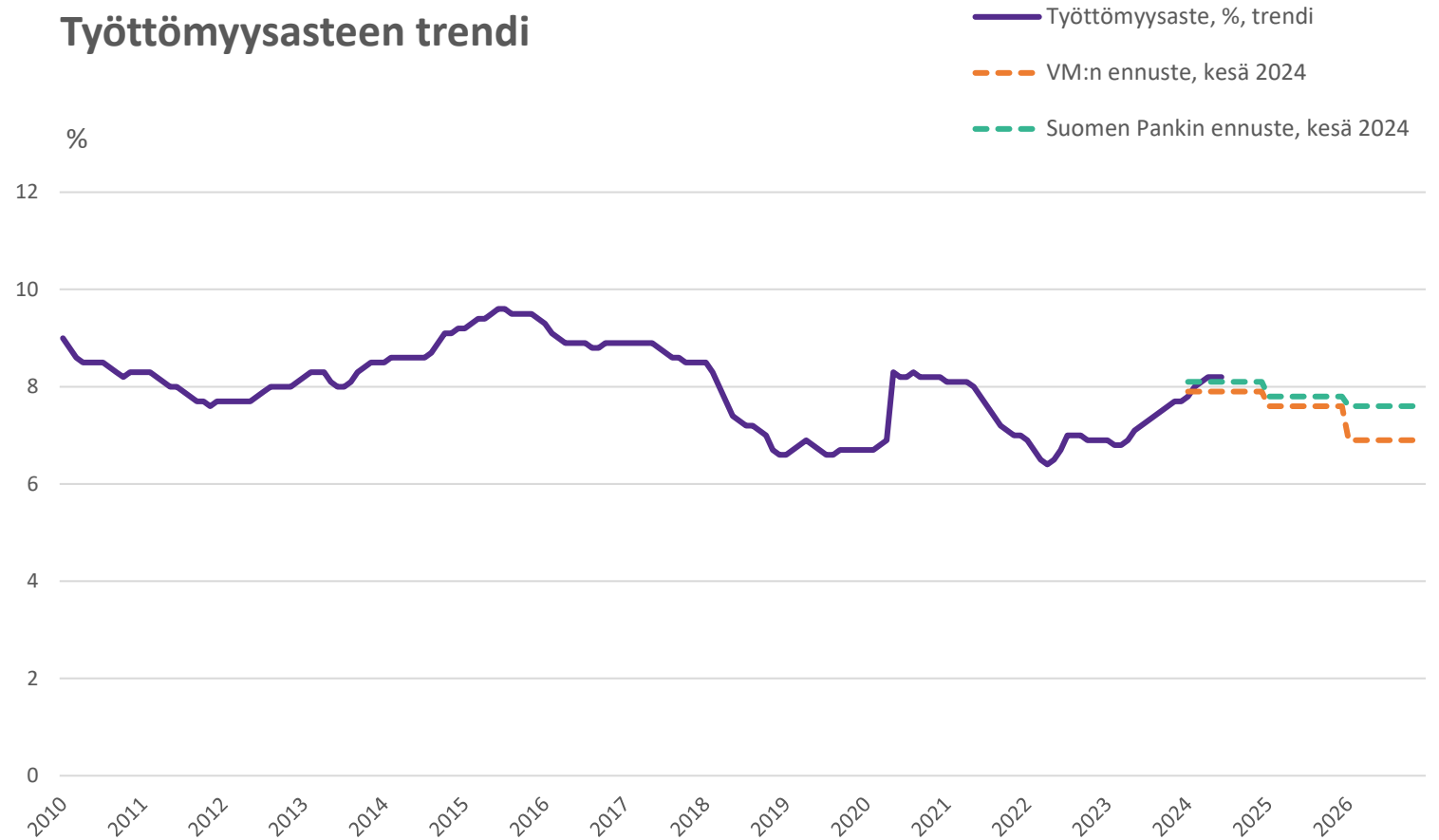
Työttömyys on lisääntynyt heikon suhdanteen aikana vuoden 2022 jälkeen.

Työttömyysasteen arvioidaan olevan tällä hetkellä jonkin verran rakenteellista työttömyysastetta suurempi

Työvoiman kysynnän heikkeneminen on näkynyt myös avoimien työpaikkojen vähenemisenä.

Työmarkkinoiden osallistumisaste on kuitenkin pysynyt korkeana.

Työttömyysasteen trendi

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Pankki, VM

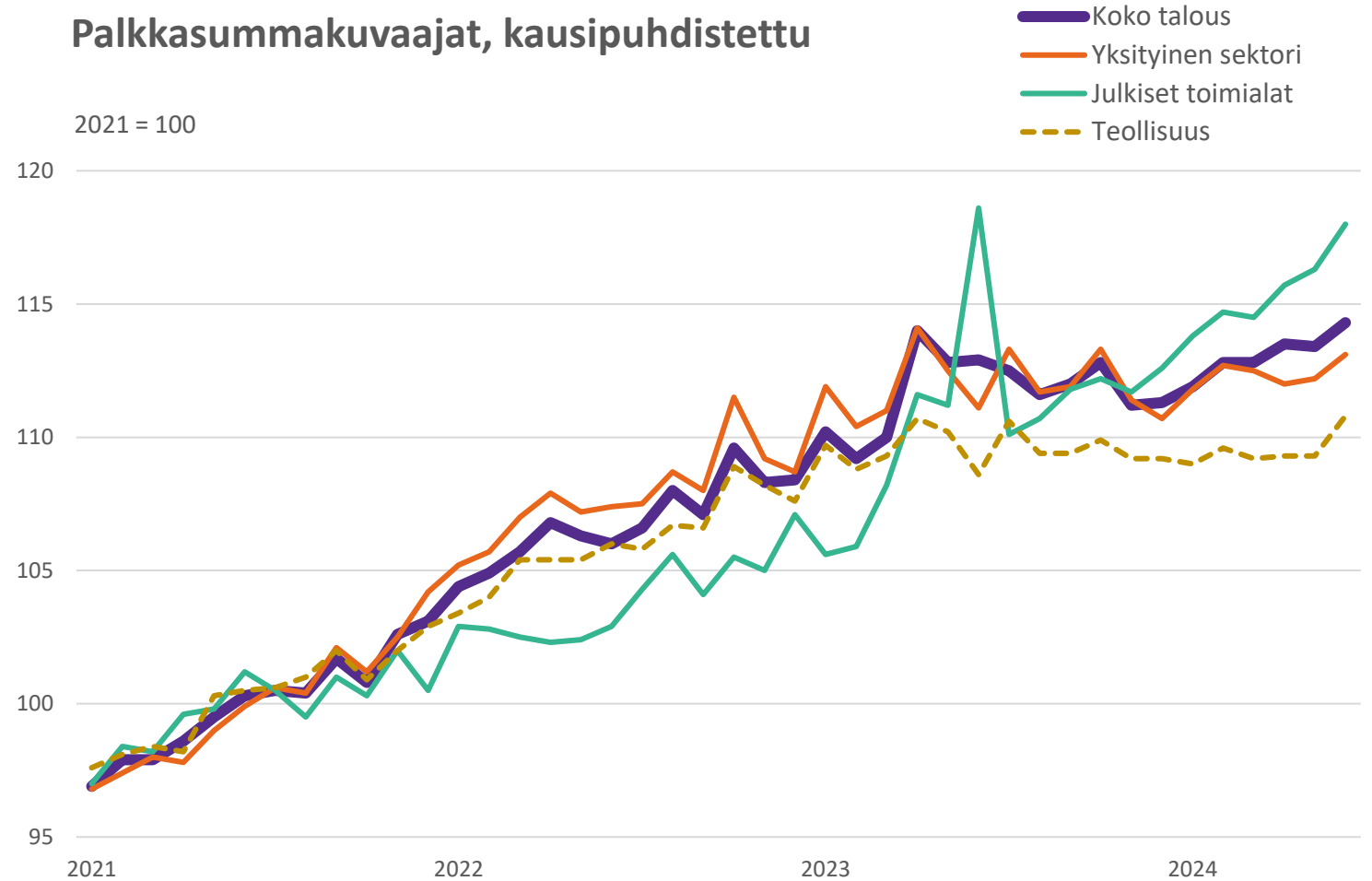
Palkkasumma

Koko talouden työpäiväkorjattu palkkasumma kasvoi kesäkuussa 1,4 prosenttia vuoden 2023 kesäkuusta. Kausitasoitettu palkkasumma kasvoi 0,8 prosenttia edellisestä kuukaudesta.

Työmarkkinoiden heikko kehitys näkyy myös palkkasumman kehityksessä, sillä koko talouden palkkasumman vuosimuutos on hidastunut selvästi heikon suhdanteen aikana.

Palkkasumma kasvoi vuodentakaiseen nähden eniten yksityisellä sektorilla ja teollisuudessa. Teollisuudessa palkkasumman kasvu on kuitenkin hidastunut merkittävästi vuodesta 2022.

Palkkasummakuvaajat, kausipuhdistettu

Lähteet: Tilastokeskus

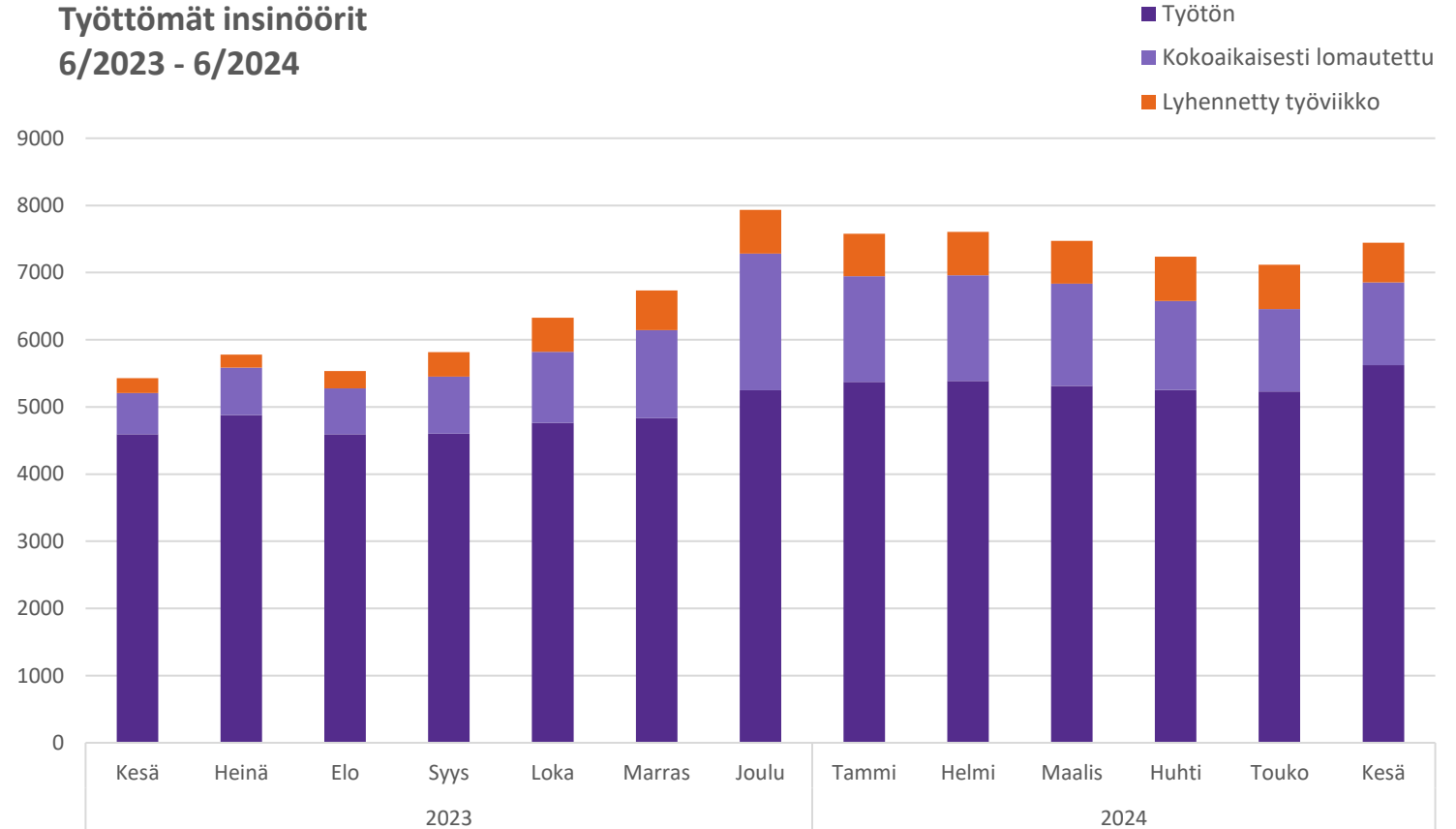
Insinöörien työmarkkinatilanne

Insinöörien työttömyystilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden ensimmäisen puoliskon aikana. Työttömyys on edelleen viime vuotta korkeammalla tasolla.

Työttömiä insinöörejä oli kesäkuussa 5620 työ- ja elinkeinoministeriön mukaan. Insinöörien työttömyysaste oli 4,7 %.

Kokoaikaisesti lomautettujen ja lyhennettyä työviikkoa tekevien insinöörien määrä väheni alkuvuodesta.

Työttömät insinöörit
6/2023 - 6/2024

Lähteet: Työ- ja elinkeinoministeriö

Kokoaikaisesti lomautetut

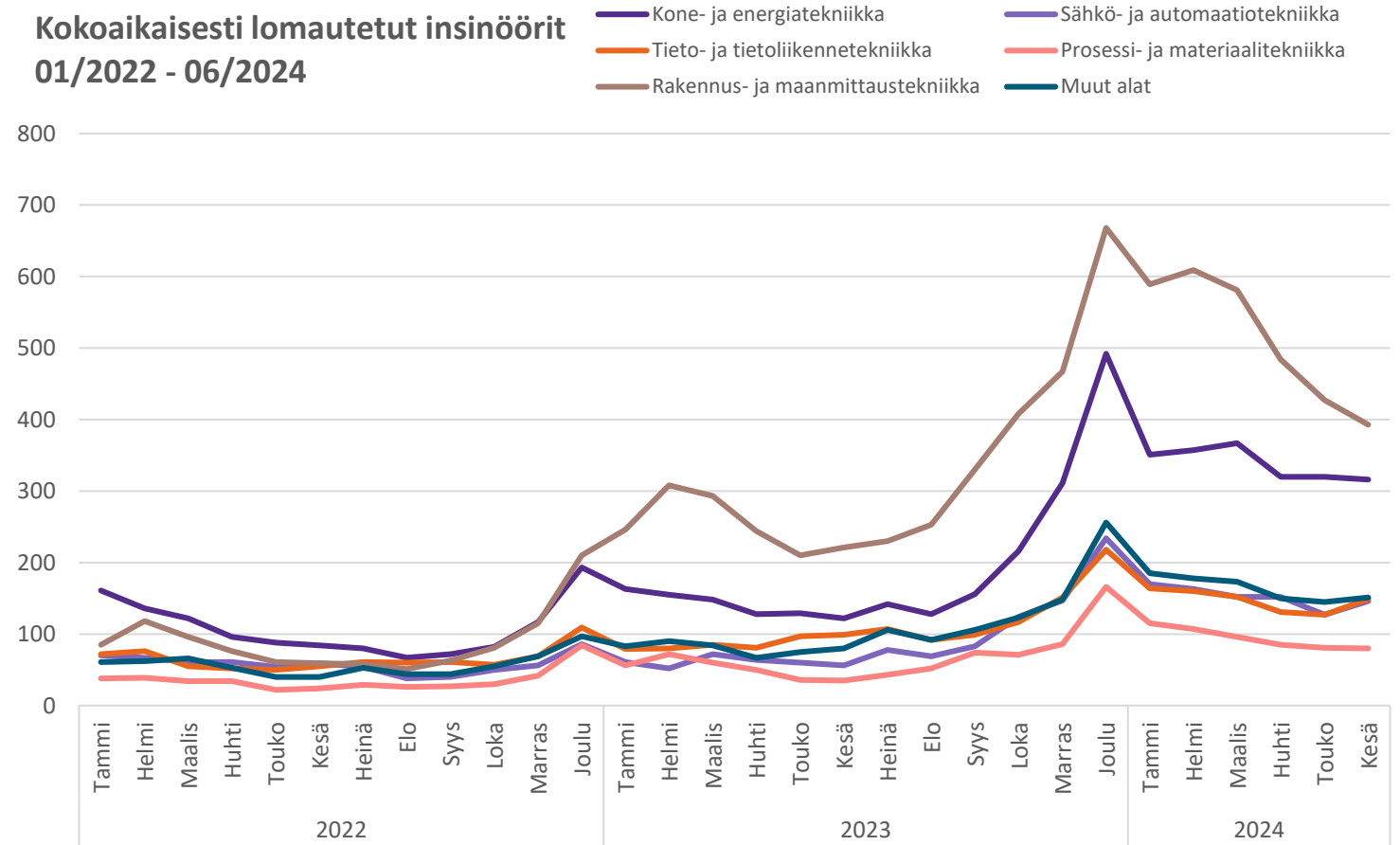
Kokoaikaisesti lomautettujen insinöörin määrä on laskenut merkittävästi vuoden 2023 joulukuusta, jolloin lomautukset olivat korkeimmillaan tarkastelujaksolla.

Eryteisesti rakennusalan heikko suhdanne vaikuttaa lomautettujen määrään.

Lomautukset ovat vähentyneet erityisesti rakennusalalla, vaikka taso on vielä suhteellisen korkea.

Kone- ja energiatekniikan alalla lomautukset ovat säilyneet edelleen korkeammalla tasolla alkuvuoden aikana.

Kokoaikaisesti lomautetut insinöörit
01/2022 - 06/2024

Lähteet: Työ- ja elinkeinoministeriö

Työmarkkinoiden kohtaanto

Viime vuosina avoimien työpaikkojen määrä on ollut korkealla suhteessa työttömiin työnhakijoihin, mikä on merkki työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmista.

Avoimien työpaikkojen määrä koko maassa on vähentynyt vuoden 2022 korkeasta tasosta suhdanteen heiketessä kahden viime vuoden aikana.

Työttömien työnhakijoiden määrä ei kuitenkaan ole laskenut, vaan noussut jonkin verran.

Työmarkkinoiden kohtaanto ei ole parantunut, vaan muutokset johtuvat suhdanteen heikkenemisestä.

Avoimet työpaikat ja työttömät työnhakijat, 2008-2022

Osaajapula

Työmarkkinoiden heikko kohtaanto näkyy yritysten rekrytointivaikeuksina.

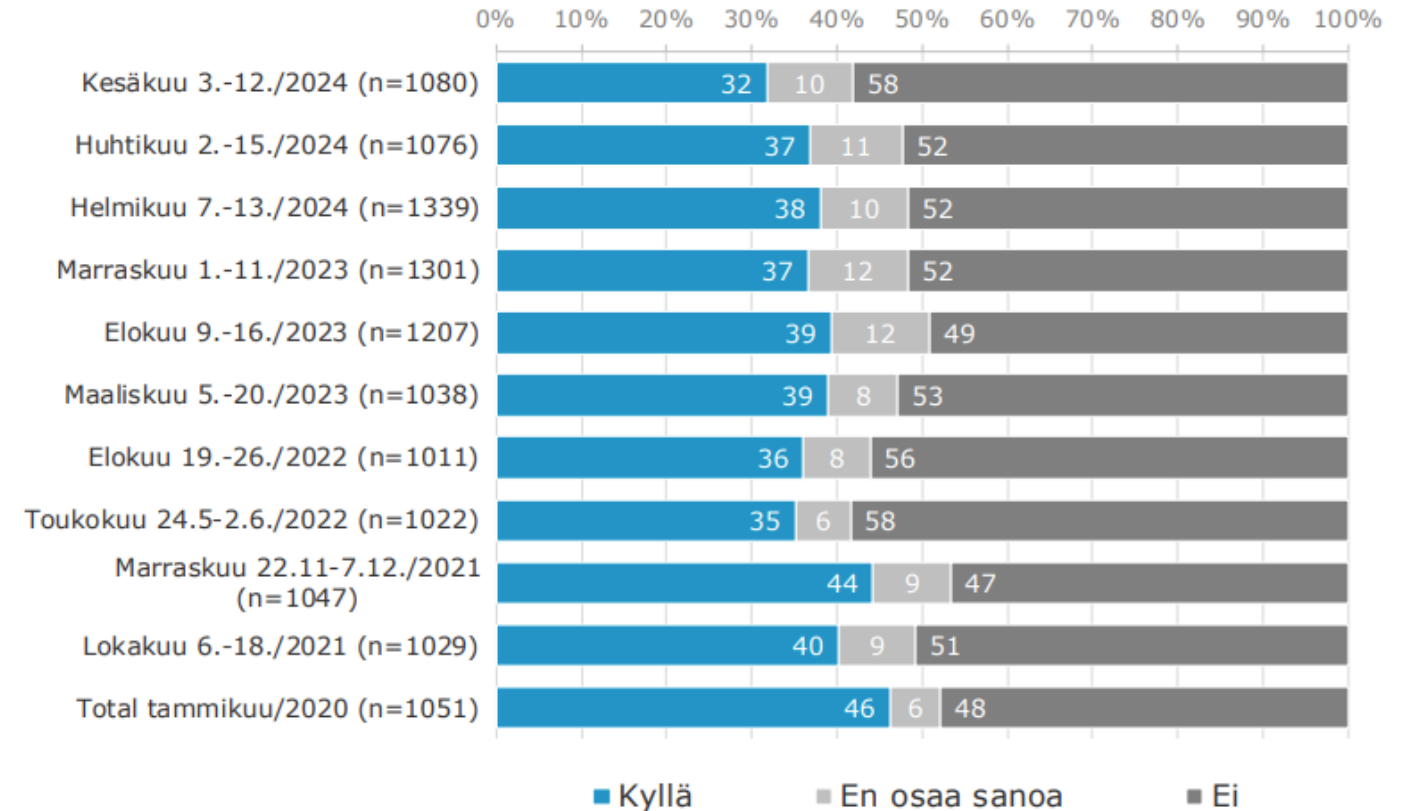
Kesäkuussa 2024 yli 30 prosenttia yrityksistä arvioi, että yrityksellä on ollut haasteita osaavan työvoiman löytämisessä.

Osuus on laskenut viime vuosien aikana hieman. Laskun takana voi olla myös heikko suhdanne, jonka vuoksi rekrytoinnit ovat vähentyneet merkittävästi.

Yritysten vaikeudet löytää osaavaa työvoimaa asettaa haasteita kasvulle. Yli 20 prosenttia yrityksistä arvioi kesäkuussa, että osaavan työvoiman puute on ollut este yrityksen kasvulle.

Onko yrityksellänne ollut vaikeuksia löytää osaavaa työvoimaa?

Kesäkuu 3.-12./2024 (n=1080)

Lähteet: Suomen Yrittäjät, Yrittäjägallup (kesäkuu 2024)

Suhdannekehitys

Vuonna 2024 Suomen talous on taantumassa. Taantuma kuitenkin hellittää vuoden loppua kohden, ja suhdanne vahvistuu vuosina 2025 ja 2026. Kilpailukyky tukee viennin kehitystä ja yksityinen kulutus elpyy ostovoiman parantuessa.

Ennusteiden mukaan Suomen kustannuskilpailukyky paranee hieman ennustejaksolla suhteessa euroalueen keskiarvoon. Suomen työn hinnan kehitys on euroalueen keskiarvoa hitaampaa, mikä parantaa Suomen kilpailukykyä. Kustannuskilpailukyky vauhdittaa Suomen viennin kasvua lähivuosina. Suomen ulkoisen kysynnän odotetaan kasvavan maailmankaupan elpyessä.

Inflaation hidastuminen on laaja-alaista ja hintapaineet ovat heikon suhdanteen vuoksi vähäisiä. Paineet hintojen nousulle alkavat kuitenkin kasvaa ennustejaksolla, kun suhdanne paranee. Veronmuutokset, erityisesti ALV:n nosto, nostavat kuluttajahintoja syksystä alkaen. Niiden vaikutus inflaatioon on suurimmillaan ensi vuonna. Koko vuoden tasolla inflaation arvioidaan olevan noin 1,2 prosenttia.

Nimellisansioiden nousu hidastuu kuluvan vuoden aikana. Syksyllä alkava neuvottelukierros kuitenkin määrittelee pitkälti nimellisansioiden lähivuosien kehityksen Suomessa. Ostovoima kasvoi jo vuonna 2023 ja jatkaa kasvuaan ennustejaksolla.

Kustannuskilpailukyky

Suomen kustannuskilpailukyky suhteessa euroalueen keskiarvoon paranee hieman ennustejaksolla vaihtosuhtekorjatuilla yksikkötyökustannuksilla mitattuna.

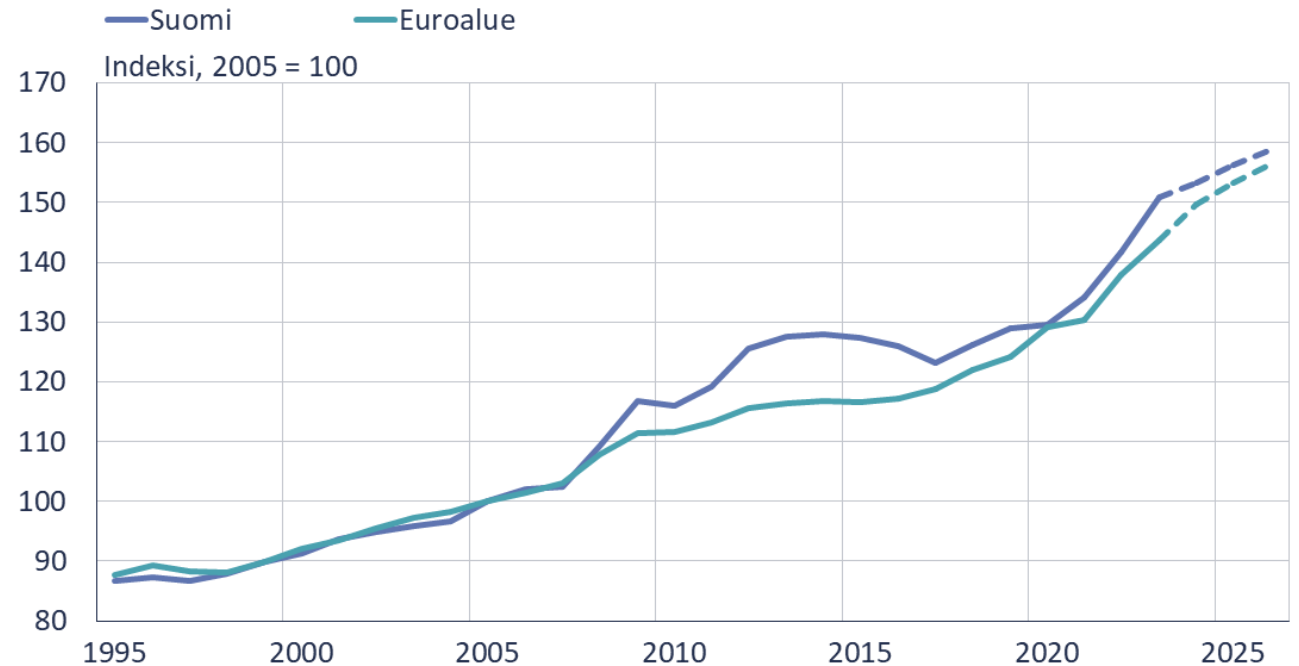
Työn hinta nousee Suomessa ennusteen mukaan euroalueen keskiarvoa hitaammin, mikä parantaa Suomen kustannuskilpailukykyä.

Työllistä kohden laskettu työn tuottavuus kasvaa Suomessa ennustejaksolla lähes samaa vauhtia kuin euroalueella keskimäärin.

Kustannuskilpailukyyn kehitys tukee Suomen viennin elpymistä.

Suomen kustannuskilpailukyky paranee hieman

Vaihtosuhtekorjatut nimelliset yksikkötyökustannukset

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Suomen Pankin ja eurojärjestelmän kesäkuun 2024 ennuste.

© Suomen Pankki, 11.6.2024, 38284@Kustannuskilpailukyky_uusi

Vienti

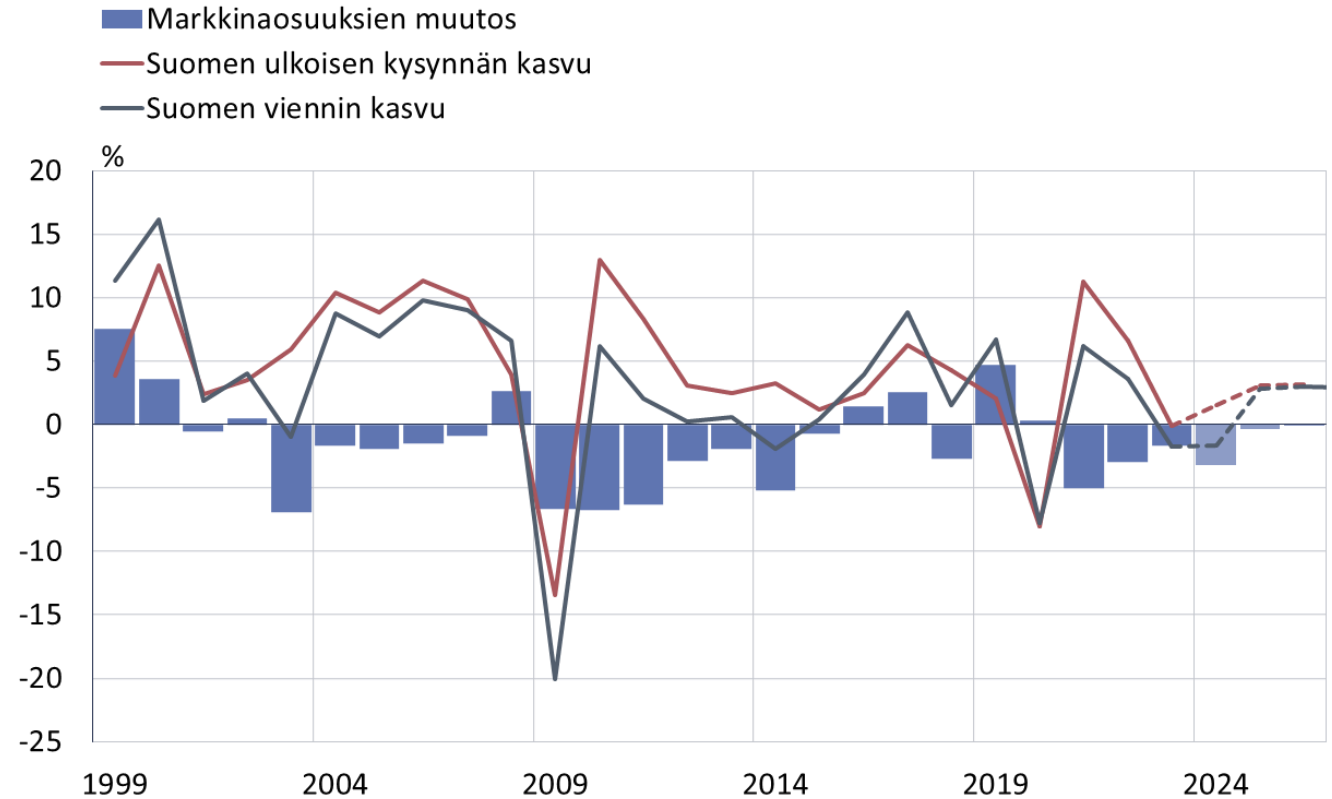
Suomelle keskeisten vientimarkkinoiden heikko suhdanne painaa toistaiseksi Suomen viennin näkymiä.

Vuositasolla mitattuna viennin odotetaan vielä supistuvan vuonna 2024.

Ennusteen mukaan vienti alkaa hiljalleen vahvistua, kun maailman kauppa vähitellen piristyy. Viennin odotetaan lähtevän kasvuun vuonna 2025, kun vientimarkkinat elpyvät.

Kotimaisen kysynnän vahvistuminen kuitenkin lisää myös tuontia, joten nettovienti ei tue talouskasvua merkittävästi ennustejaksolla.

Vientikehitykseen valoa

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

© Suomen Pankki, 11.6.2024, 38284@VientiUlkkys

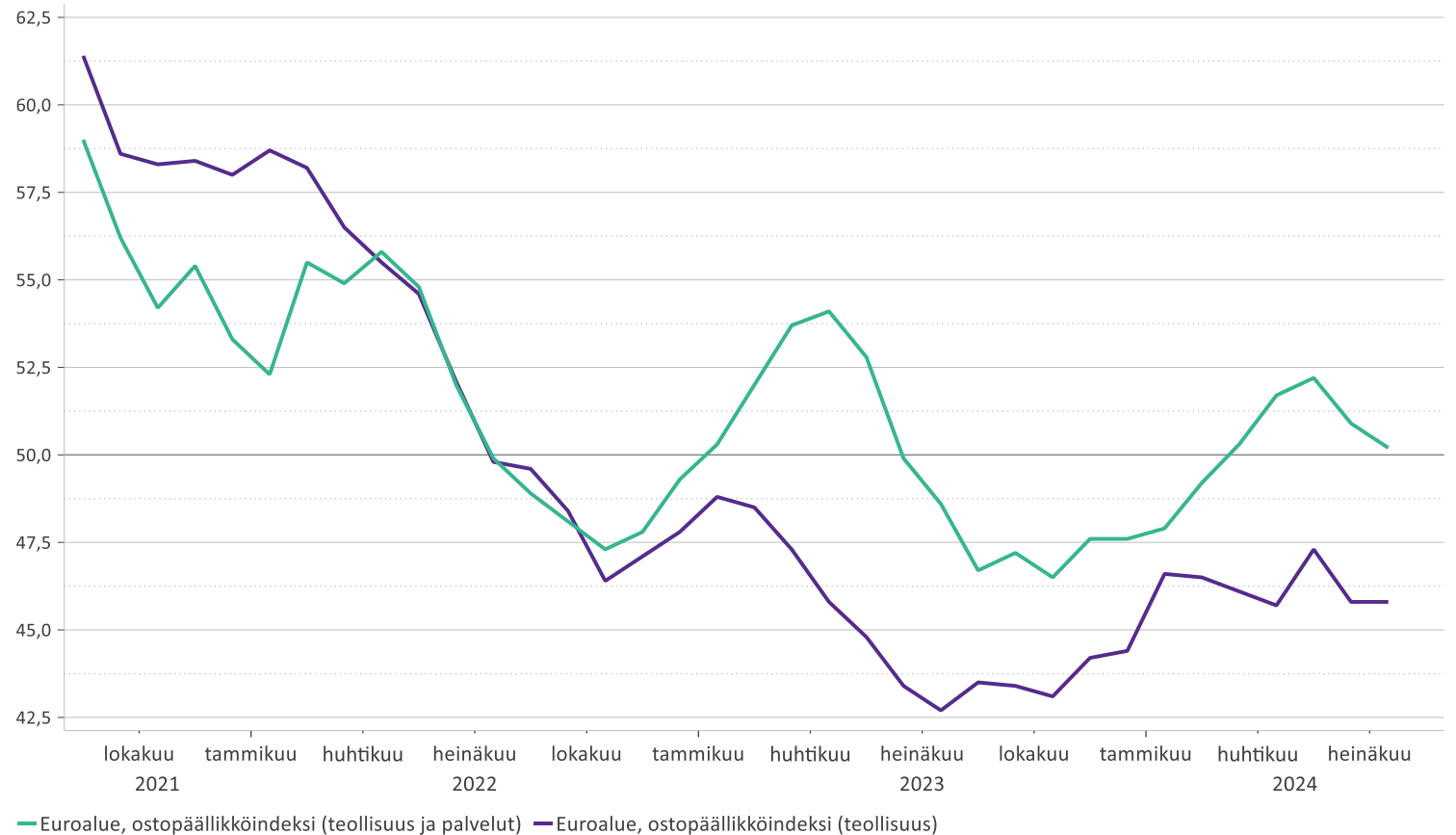
Ostopäällikköindeksi

Koko taloutta (teollisuus ja palvelut) kuvaava ostopäällikköindeksi on noussut euroalueella jo yli 50, mikä tarkoittaa positiivista kehitystä mittarissa.

Teollisuuden tilanne yksinään on kuitenkin heikompi indeksin arvon ollessa alle 50, joka tarkoittaa, että suhdanne on edelleen normaalia heikompi.

Ostopäällikköiden arvio on kuitenkin parantunut viime vuodesta ja indeksin arvo on noussut, mikä ennustaa suhdanteen olevan menossa parempaan suuntaan. Ostopäällikköindeksin kehityksestä voidaan päätellä Suomen vientimarkkinoiden elyvän hitaasti ensi vuotta kohden.

Euroalueen ostopäällikköindeksit

Inflaatio

Inflaation hidastuminen on laaja-alaistunut vuoden 2024 alkupuoliskolla. Paineet hintojen nousulle ovat vähäiset, mutta alkavat kasvaa ennustejaksolla suhdanteen parantuessa.

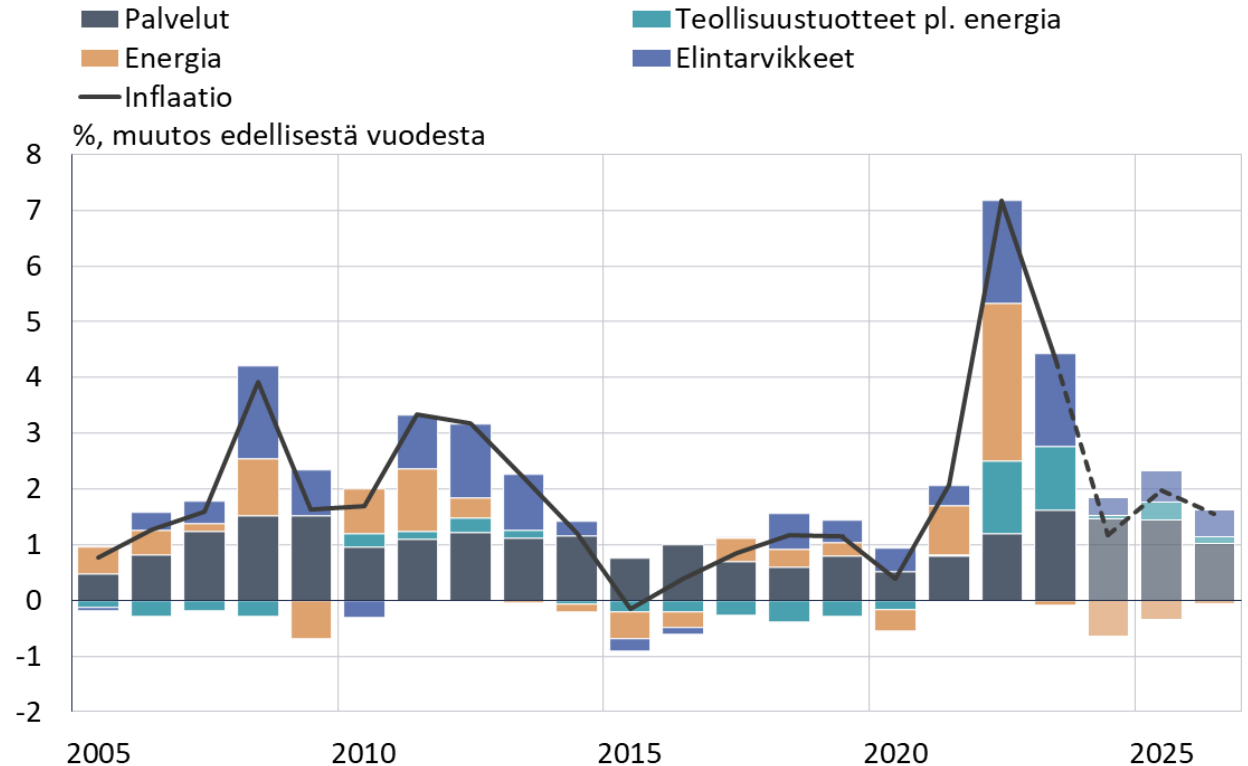
Inflaatio (YKHI) on viime kuukausina hidastunut alle prosenttiin. Energian, tuore-elintarvikkeiden ja kulutustavaroiden hinnat ovat laskeneet vuodentakaisesta.

Veronmuutokset nostavat kuluttajahintoja tämän vuoden syksystä alkaen, ja niiden vaikutus on suurimmillaan ensi vuonna.

Kuluttajahintojen nousu alkaa kuluvan vuoden aikana kuitenkin kiihtyä. Koko vuoden tasolla inflaatio on näin ollen 1,2 prosenttia.

Arvonlisäverotuksen nosto kiihdyttää YKHI-inflaatiota arviolta 0,7 prosenttiyksikköä.

Veronkorotusten inflaatiota kiihdyttävät vaikutukset ovat voimakkaimmillaan vuonna 2025

Lähteet: Eurostat ja Suomen Pankin ennuste.

© Suomen Pankki, 11.6.2024, 38284@YKHI

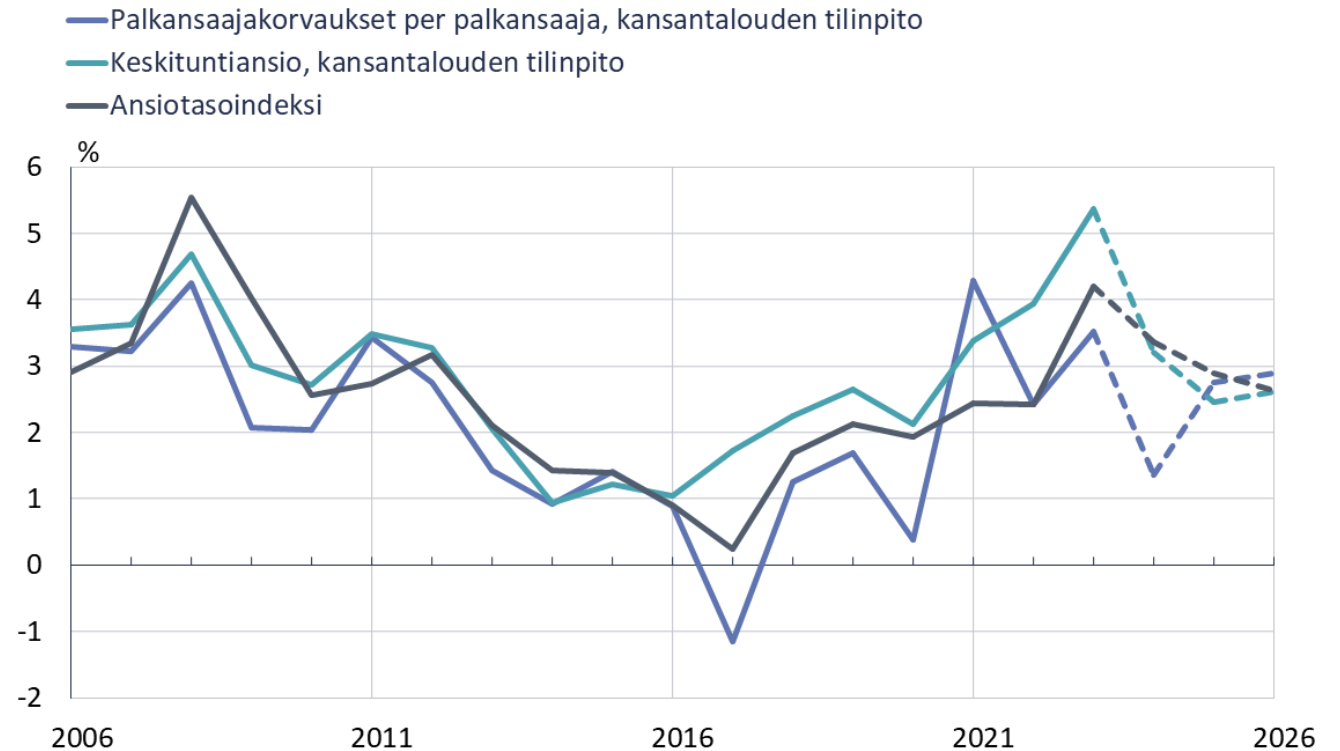
Ansiokehitys

Nimellisansioiden nousu hidastuu hieman kuluvana vuonna jo voimassa olevien työehtosopimusten mukaisesti. Useiden työehtosopimusten voimassaolo päättyy kuitenkin tähän vuoteen, ja syksyllä alkava neuvottelukierros määrittelee pitkälti lähivuosien nimellisansioiden kehityksen.

Ennustejaksolla nimellisansioiden oletetaan hidastuvan hieman, mutta reaali-palkat kasvavat edelleen selvästi.

Ennusteen laadinnassa on oletettu, että reaali-palkat nousevat pitkällä aikavälillä samaa tahtia tuottavuuden kasvun kanssa.

Nimellisansioiden nousuvauhti pysyy hidastumisesta huolimatta vahvana

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

© SuomenPankki, 11.6.2024, 38284@Anso

Ostovoima

Kotitalouksien reaaliensiot alkoivat kasvaa ja ostovoima vahvistua vuoden 2023 aikana, kun inflaatio hidastui ja ansiotulot kasvoivat nopeasti. Yksityinen kulutus kasvoi siitä huolimatta vain vähän. Monet kotitaloudet edelleen varovaisia ja luottamus talouteen on edelleen heikkoa.

Ostovoima vahvistuu myös kuluvan vuoden aikana inflaation pysyessä maltillisena.

Ansio- ja eläketulot kasvavat aiemmin sovittujen palkkaratkaisujen ja eläkkeiden indeksikorotusten ansiosta. Verotuksen kiristyminen ja sosiaalietuuksien leikkaukset vaikuttavat kuitenkin negatiivisesti kotitalouksien tuloihin.

Vuonna 2026 kotitalouksien tulot kasvavat ja ostovoima kohenee aiempaa nopeammin, minkä seurauksena yksityinen kulutus kasvaa entisestään.

Kotitalouksien ostovoima vahvistuu lähivuosina

Kotitaloudet = kotitaloudet ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

*Prosenttimuutos edellisestä vuodesta.

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

© Suomen Pankki, 11.6.2024, 38284@TulotJaKulutus

Insinööriliiton kantoja

Taloukasvu

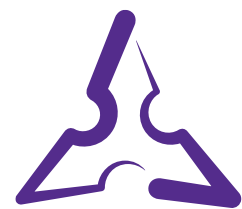
- Tuottavuus ja taloukasvu syntyy hyvästä yritys ympäristöstä, toimivasta sääntelystä ja hyvinvoivista työntekijöistä. Koko ketjua on kehitettävä päämäärätietoisesti.
- Yritystukijärjestelmän uudistaminen investointeja lisääväksi. Investointeja kestäväan kasvuun ja vihreään siirtymään. Ylläpitäviä yritystukia on siirrettävä uudistavaan TKI-toimintaan
- TKI-panostukset ovat oleellinen osa tuottavuuden kasvun kannalta. TKI-rahoituslaista pidettävä kiinni ja panostuksia kasvatettava.
- Lisää tutkimustoimintaa ja tutkijoita aloittamalla tohtorikoulutus ammattikorkeakouluissa.

Työmarkkinat ja työelämä

- Työvoiman saatavuutta ja työmarkkinoiden heikkenevää kohtaantoa voidaan parantaa jatkuvalla oppimisella ja osaamisen ylläpitämisellä. Tulee ottaa käyttöön osaamistili.
- Tuottavuutta ja kasvua panostuksilla koulutukseen ja osaamiseen – koulutuksen laadusta pidettävä kiinni.
- Työllisyyspolitiikassa tulisi panostaa ikäsyrynnän poistamiseen sekä työhyvinvoinnin ja työkyvyn parantamiseen
- Ulkomaalaisten osaajien tärkeys – Suomi houkuttelevaksi maaksi, lupaprosessit kuntoon ja asennemuutos yrityksiin.

Palkat ja ostovoima

- Ostovoimaa parannettava palkkaratkaisuilla. Kilpailukyky on kunnossa, on ostovoiman kehittämisen aika.
- Suomen verojärjestelmää on kehitettävä tuloverotuksesta kohti kulutuksen haittaverotusta. Ihmisillä enemmän käteen bruttopalkasta ja lisää valinnan mahdollisuuksia.
- Alakohtainen valtakunnallinen työehtosopimustoiminta takaa toimivan ja yhdenvertaisen ympäristön yrityksille sekä työehdot palkansaajille.

Insinööriliitto